

פשוט עובד

מה מטרת פעילויות "פשוט עובד"?

- מודעות פונולוגית בסיסית שכוללת פירוק, מיזוג, בידוד ברמת צירוף.
- הכנה לפעילויות מעמיקות יותר בהתאם לצורך.

איך פעילות זו משפיעה על תהליך הקריאה והכתיבה?

בתהליך הקריאה ידע הילד להתייחס לכל חלק במילה כגורם צלילי עצמאי, ויצליח להבחין בכל אחד מן הצלילים כולל העיצורים השוואיים באמצע מילה. בתהליך הכתיבה ידע הילד לערוך המרה פונמית גרפית בצורה תואמת ומלאה.

למי מתאימה פעילות "פשוט עובד"?

1. כעבודת מוכנות לקראת הקניית הקריאה.
2. במהלך תהליך הקניית הקריאה והכתיבה, כשנצפה דילוג על אותיות, בפרט על צלילי עיצורים שוואיים.
3. תלמידים צעירים (5, 6) שעדיין לא 'חרשו' איתם את התחום הפונולוגי, ובמבדק גילו קושי מסוים.

מה עושים? להלן הדרכות למגוון הפעילויות המוצעות:

א. מזהים צלילים - בקשו את קובץ השמע הכולל את הצלילים שמשמיעים הפריטים שמופיעים בדף. ההוראה לילד: הקשב לצליל, סמן ✓ בעיגול הסמוך לפריט שמשמיע צליל זה.

ב. מזהים מילים - ההוראה לילד: הפריטים שמופיעים בדף זה אינם יכולים להשמיע צליל. ובכל זאת אני רוצה שתסמן גם כאן ✓ לצד פריטים מסוימים. איך תדע אילו פריטים? אומר את השם שלהם...

ג. דומה/שונה/זהה - גוזרים את הכרטיסים ומניחים לפני הילד. ההוראה: אני משמיעה לך זוגות של מילים. אם המילים זהות בדיוק זו לזו: עליך לקחת ולשים בצד 2 כרטיסים זהים. אם הן שונות לגמרי: קח שני כרטיסים שונים לגמרי. אם המילים דומות אבל לא בדיוק, כמו: ספל-ספר, קח כרטיס אחד אדום ואחד וורוד - צבעים דומים. המילים: דגל-דגל, דגל-בית, שמים-מים, ידיים-ידיים, חופש-חודש, טבע-שבע, ארון-אהרון, שבת-שבת, יפה-יפה. אפשר גם לתת לילד לומר זוגות מילים, זהות או שונות כרצונו.

אפשר גם להשמיע הגאים ולא מילים: ש-ש, מ-ל, ז-ס, ק-ג, ת-ג, פ-פ, ב-פ, מ-מ, ס-ש.

ד. לחדד וביחד - ההוראה: אני אשמיע לך עכשיו מילים בצורה מפורקת, לאט לאט - ואתה צריך לחבר כל פעם למילה שלימה, ולהקיף את הציור שלה במעגל.

ה. מי גדול ממי בצלילים - ההוראה: מי יותר גדול פיל או חיפושית? פיל. אבל אם אני אשאל איזו מילה יותר גדולה, יותר ארוכה - פיל או חיפושית, בואו נבדוק. (מחלקים וסופרים באמצעות האצבעות) - המילה חיפושית ארוכה יותר. בדף המשימה נשווה בין הפריטים המופיעים בכל שורה, ונסמן < > לפי אורך המילה.

ו. סופרים צלילים - עוברים מילה אחר מילה וסופרים את צליליה בעזרת האצבעות, כמו למשל: מ-ס-ק (3). ניתן להעביר קו למספר האצבעות למעלה, או לכתוב את מספר הצלילים לצד הציור.

ז. צלילים חזקים וחלשים - ההוראה: משמיעים לילד צליל אות עם ניקוד: ש... לעומת ש... מי לדעתך נקראת "חזקה" ומי "חלשה". מי שיש לה כוח להזיז את הפה היא החזקה, וזו שמשמיעה צליל בלי להזיז את הפה - חלשה. נחלק את המילים שבדף לצלילים, לכל צליל מסומן שם עיגול. נצבע רק את העיגולים של הצלילים החלשים!

ח. סיור מודרך בגן חיות: לוח המשחק + כרטיסים במסגרת ירוקה - ללא שוואים + כרטיסים במסגרת אדומה - מילים בשילוב שווא. לכל אחד מן המשתתפים חייל / כפתור וכד' - מניחים בכניסה. נוטלים כרטיס, 'מפרקים' את שם בעל החיים לצלילים, ואם מצליחים: מתקדמים עם החייל לפי מספר הצלילים. המנצח: המגיע ראשון לסוף.

ט. מתחיל בצליל - ההוראה: עכשיו נקשיב להתחלה של המילים. אני אומר רק מה שומעים בהתחלה, ואתה מחפש לאיזו מילה התכוונתי. יש להתחיל עם מילה שרק היא מתחילה בצליל הזה. בהמשך תגלו שלצליל מ - יש שתי מילים: מטפחת, מכנסיים. וכן הרבה בגדים שמתחילים בצליל ה. ניתן גם לבקש מהילד לומר צליל פותח והמורה תסמן.

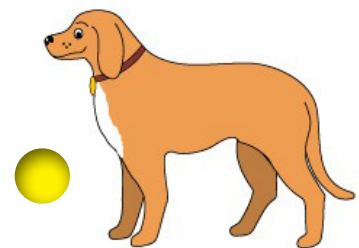
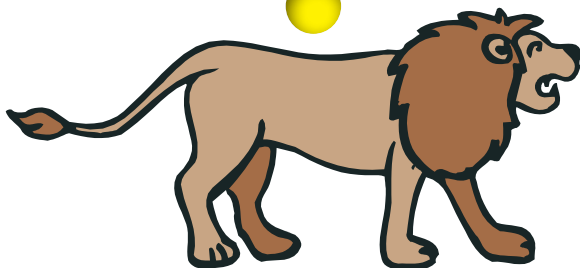
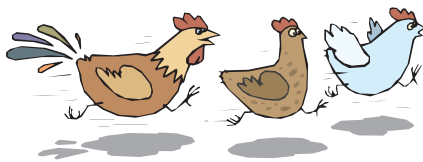
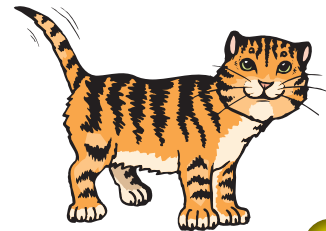
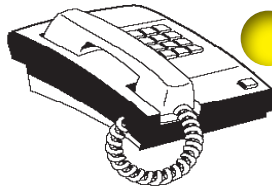
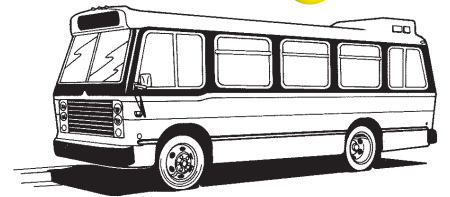
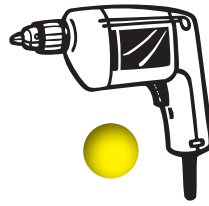
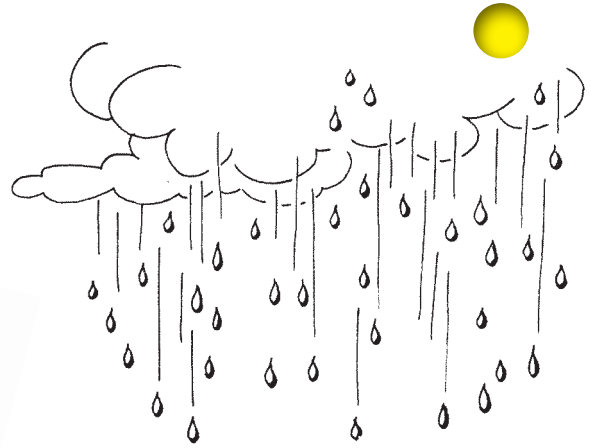
י. פותחים ביחד - פאזל זוגות - גוזרים ומתאימים. אפשר גם לשחק כמשחק זיכרון.

יא. מסתיים בצליל - בדומה לפעילות "מתחיל בצליל" אלא שכאן ההתייחסות לצליל שבסוף המילה.

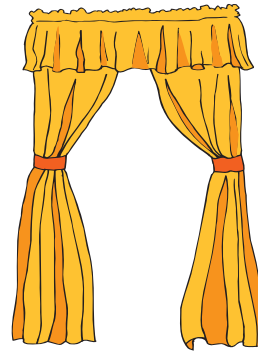
יב. סוגרים סריות - גוזרים, מערבבים. כל אחד לוקח שני כרטיסים ומנסה להשיג נוספים מהחבר כך שישלימו לו סריה. מבקשים כך: יש לך תמונה של משהו שנגמר ב- ס? אם אין - לוקחים מהקופה.

מה עוד אפשר לעשות? - בדפי פעילות רבים ניתן להתייחס לקטגוריה של הפריטים שמופיעים עליו.

מזהים צלילים

מזהים מילים

תרגילי השוואה בקבוצה

הילד מתבקש לשים לב (באופן שמיעתי) לניקוד של המילים בכל שורה.
למצוא את יוצא הדופן שהניקוד שלו שונה מהניקוד של שאר המילים בשורה, ולסמן אותו.
בעמוד 57 יוכל הילד למצוא מילה מתאימה לכל שורה כ'תחליף' למילה שסימן.

